

Мати

Микола Магера

У невеликому скверіку високо на постаменті стоїть, схиливши голову в скорботному мовчанні, молодий солдат. Наче живий – з непокритою головою, у гімнастюрці, підперезаний солдатським ременем, у галіфе, акуратно заправлених у чоботи. Піднявся над могилою, де вічним сном сплять безіменні герої.

Навколо постаменту – припорошені снігом вінки із вічнозеленої хвої...

У старенькому чорному пальті з облізлими хутровими комірами, у темній теплій хустці до пам'ятника підійшла стара жінка. Зупинилась, тихо промовила:

– Здрастуй, сину!

Помовчала і знову:

– Здрастуй, сину!

А він, суворо стиснувши губи, мовчав.

Жінка нахилилась над могилою і поклала невеличкий букетик червоних калачиків.

Постояла, змела рукавицею сніг з лавки і сіла.

Тиха, спокійна, скорботна...

Щодня – і в спеку, і в негоду, і в стужу – приходила вона сюди. Їй здавалось, що це стоїть її син, її Павло, якого вона пестила цими руками, цілувала теплими материнськими губами.

Затуманені очі вбирали дорогий образ воїна. Це кам'яне обличчя злилося в її уяві з обличчям Павла, з тим невеликим фотознімком, на якому у повний зріст стоїть молодий вродливий солдат.

– Сину мій, – прошепотіли посинілі губи. – Чи не холодно тобі, рідний?

Вона б прикрила його голову від снігу, на гімнастюрку пальто своє накинула б, а на руки замерзлі рукавиці б натягнула. Та не добратися їй до нього. Високо підняли його над землею мускулясті руки.

– Сину мій, – котяться сльози проритими нелегким життям рівчачками... – Сину мій!..

А він мовчить. Не чує його гранітне серце шепоту матері, не бачать його кам'яні очі гарячих сліз неньки.

– Ой сину, сину мій! Зійди на землю! Візьми моє серце, мої очі, візьми кров мою, сину! Ти ж молодий, тобі жити треба!

А він мовчить...

І раптом:

– Струнко! На пам'ятник рівняйся!

Мати повернула голову і побачила, як дорогою, карбуючи крок, йшли солдати.

Падав тихий лапатий сніг...

Повільно піднялася, постояла кілька хвилин, мовила: "До побачення, сину", – і тихою ходою пішла назустріч солдатам, що віддавали честь її синові і, як їй здалося, їй,

матері.

Кружляли сніжинки, притрушуючи білим пухом дерева, солдата, могилу, Зникали під снігом нерівні неньчині сліди. Тільки кривавою плямою на снігу світилися червоні калачики.